



Влада на Република Северна Македонија

Дата: 25 март 2025 година
Архивски број: 50-3364/3
До: Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за градење, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 25 март 2025 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Александар Николоски, заменик на претседателот на Владата на Република Северна Македонија и министер за транспорт и д-р Калтрина Зеколи Шакири, заменик на министерот за транспорт, а за повереник д-р Стефан Волкановски, државен секретар во Министерството за транспорт.

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија

проф. д-р Христијан Мицкоски



Подготвил: м-р Љубомир Кукоски, советник
Проверил: Катерина Јаневска/Никола Пасков, ран. на одделение
Контролирал: м-р Стојанко Радичевски, пом. рак. на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Одобрил: Зоран Бричарчевски, раководител на сектор
Игор Јанушев, генерален секретар на Владата

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: Александар Николоски, заменик на
претседателот на Владата на
Република Северна Македонија и
министер за транспорт и

д-р Калтрина Зеколи Шаќири, заменик
на министерот за транспорт

ПОВЕРЕНИК: д-р Стефан Волкановски, државен
секретар во Министерството за
транспорт

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за градење, по скратена постапка

Скопје, март 2025 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Согласно Законот за градење се предвидува правните и физичките лица кои ги вршат работите на проектирање, ревизија на проектна документација, изведба на градби и надзор над изградбата на градби да поседуваат лиценци односно овластувања за вршење на овие работи. Доколку се утврди дека наведените лица престанале да ги исполнуваат законските услови за добивање на лиценца односно овластување или дека работеле спротивно на законските прописи, се предвидува лиценците и овластувањата да бидат одземени од страна на органите кои им ги издале, односно Министерството за транспорт и Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

Причини за донесување на Предлогот на закон е да се предвидат почести и редовни контроли врз работењето на правните лица кои се носители на лиценци од областа на градежништвото, а едновременно предвидување поефикасна постапка за одземање на лиценци и овластувања.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на овој Предлог на закон е воведување на редовна контрола, а најмалку двапати годишно на правните лица кои се носители на лиценци од областа на градежништвото по однос на исполнетоста на законските услови за поседување на лиценци, како и поголема ефикасност на постапката за одземање на лиценците и овластувањата кои се предвидени со оваа законска регулатива.

Начела врз кои се заснова Предлогот на закон се законитост, ефикасност, утврдување на материјална вистина, правна заштита, еднаквост, непристрасност и објективност.

Основните решенија се во насока на реализација на наведените цели.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Одредбите од Предлогот на закон не имплицираат финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија и другите јавни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИН НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Спроведувањето на Предлогот на закон не повлекува материјални обврски.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Се предлага Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за градење да се донесе по скратена постапка, согласно член 175 став (1) алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија.

НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ

Член 1

Во Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.244/19, 18/20, 279/20, 227/22, 111/23, 224/24, 255/24, 3/25 и 17/25), во членот 38 ставот (4) се менува и гласи :

„ Органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот по службена должност врши редовна контрола, а најмалку двапати годишно над сите лиценци кои се издадени согласно одредбите од овој закон, дали правните лица кои се носители на лиценца ги исполнуваат сите услови врз основа на кои им е издадена лиценцата, дали ја исполниле обврската за осигурување за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Северна Македонија согласно со членот 41-а од овој закон и дали правното лице постои. Лиценцата се одзема доколку се утврди дека правното лице - носител на лиценца престанало да исполнува некој од условите врз основа кои му е издадена лиценцата, или правното лице не ја исполнило обврската за осигурување за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Северна Македонија согласно со членот 41-а од овој закон, или правното лице престанало да постои“.

Ставот (6) се менува и гласи:

„Во случаите од став (4) на овој член лиценцата се одзема по службена должност, а во случаите од став (5) на овој член лиценцата се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана неправилност, а за градбите од втора категорија од членот 57 од овој закон и врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од член 58 од овој закон, за овој вид на градби, со записник за констатирана неправилност.Лиценцата се одзема со решение на органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа за уредувањето на просторот.Решението за одземање на лиценца е извршно.Против решението за одземање на лиценца може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен. Жалбата против решението за одземање на лиценца не го одлага извршувањето на решението“.

Ставот (7) се менува и гласи:

„Решението за одземање на лиценца се евидентира во Регистарот за издадени и одземени лиценци, а примерок од истото органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа за уредувањето на просторот доставува до Централниот регистар на Република Северна Македонија, заради евидентирање на забраната од ставот (8) на овој член“.

Во ставот (8) зборот „правосилноста“ се заменува со зборот „донесувањето“, а зборовите „во рок од осум дена од правосилноста на решението на одземање на лиценца“ се заменуваат со зборовите „веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на приемот на решението за одземање на лиценца“.

Член 2

Во членот 39 ставот (6) се менува и гласи:

„Во случаите од став (4) на овој член овластувањето се одзема по службена должност, а во случаите од став (5) на овој член овластувањето се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана

неправилност или врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од член 58 од овој закон со записник за констатирана неправилност или по службена должност. Овластувањето се одзема со решение на Комората на овластени архитекти и овластени инженери. Решението за одземање на овластување е извршно. Против решението за одземање на овластување може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен. Жалбата против решението за одземање на овластување не го одлага извршувањето на решението“.

Во ставот (7) зборовите „Правосилното решение“ се заменуваат со зборот „Решението“.

Во ставот (8) зборот „правосилноста“ се заменува со зборот „донесувањето“, а зборовите „во рок од осум дена од правосилноста на решението на одземање на овластувањето“ се заменуваат со зборовите „веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на приемот на решението за одземање на овластувањето“.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со членот 1 од Предлогот на закон се предвидува Министерството за транспорт по службена должност да врши редовна контрола, а најмалку двапати годишно над лиценците за вршење на работите на проектирање, ревизија на проектна документација, изведба на градби и надзор над изградбата на градби, кои се издадени согласно одредбите од овој Закон, дали правните лица кои се носители на лиценца ги исполнуваат сите услови врз основа на кои им е издадена лиценцата, дали ја исполниле обврската за осигурување за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Северна Македонија согласно со членот 41-а од овој закон и дали правното лице постои. Исто така се предвидува лиценцата да се одзема со донесувањето на решението за одземање на лиценца, односно жалбата и евентуалните управни спорови да не го одлагаат одземањето на лиценцата како што е согласно постојната регулатива, на кој начин ќе се овозможи поголема ефикасност во санкционирањето на правните лица кои не ги исполнуваат законските услови за да поседуваат лиценци предвидени со Законот за градење или кога истите работеле спротивно на законските прописи.

Во членот 2 од Предлогот на закон, на идентичен начин се уредува начинот на одземање на овластувањата кои им се издадени на физичките лица од страна на Комората на овластени архитекти и овластени инженери, во случаите кога ќе се утврди дека истите не ги почитувале законските прописи.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените решенија се меѓусебно поврзани.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со Предлогот на закон ќе се овозможи редовна контрола врз работењето на правните лица кои поседуваат лиценци за вршење на работите предвидени со Законот за градење, како и поефикасна постапка за одземање на лиценци и овластувања.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 38

(1) Лиценците пропишани со овој закон се издаваат по поднесено барање за период од седум години и истите не можат да се пренесуваат на друго лице. Лиценците ги дава, одзема и води регистар за издадени и одземени лиценци органот надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

(2) За добивање на лиценците правните лица плаќаат соодветен надоместок. Висината на надоместокот во зависност од видот на лиценцата ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, при што истата не може да биде пониска од 200 евра во денарска противвредност ниту повисока од 3.000 евра во денарска противвредност. Средствата остварени од надоместокот се приход на Буџетот на Република Северна Македонија.

(3) Лиценцата по истекот на рокот за кој е издадена може да се обнови доколку правното лице ги исполнува условите пропишани со овој закон. За обновување на лиценцата не се плаќа надоместокот од ставот (2) на овој член.

(4) Лиценца издадена согласно со одредбите од овој закон се одзема доколку се утврди дека правното лице - носител на лиценца престанало да исполнува некој од условите за издавање на лиценца, или правното лице не ја исполнило обврската за осигурување за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Северна Македонија согласно со членот 41-а од овој закон, или правното лице престанало да постои.

(5) Лиценца за изведувач се одзема доколку правното лице - изведувач изведува градби спротивно на одобрението за градење или без одобрение за градење, лиценца за надзор се одзема доколку правното лице за вршење на надзор на изградба на градби изготви или завери писмен извештај за одделна фаза за градењето со констатации кои не се во согласност со изведените работи, изготви или завери завршен извештај за извршен надзор со констатации кои не се во согласност со изведените работи, изготви или завери извештај за извршен технички преглед спротивно на одредбите од членот 90 ставови (3) и (4) од овој закон, лиценца за проектирање се одзема доколку правното лице за проектирање на градби изработи односно завери проектна документација спротивно на законските прописи а лиценца за ревизија на проектна документација се одзема доколку правното лице за ревизија на проектна документација изготви, односно завери извештај за ревизија на проектната документација спротивно на законските прописи.

(6) Во случаите од став (4) на овој член лиценцата се одзема по службена должност, а во случаите од став (5) на овој член лиценцата се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана неправилност а за градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон и врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од член 58 на овој закон, за овој вид на градби, со записник за констатирана неправилност. Лиценцата се одзема со решение на органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа за уредувањето на просторот, од денот кога решението за одземање на лиценца станало правосилно. Против решението не може да се поднесе жалба, а дозволена е тужба пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(7) Правосилното решение за одземање на лиценца се евидентира во Регистарот за издадени и одземени лиценци. Органот надлежен за работите од областа за уредувањето на просторот правосилното решение за одземање на лиценца го доставува до Централниот регистар на Република Северна Македонија заради евидентирање на забраната од ставот (8) на овој член.

(8) Правно лице носител на лиценца А која е одземена поради неправилностите наведени во став (4) на овој член не може да добие лиценца А за вршење на истите работи за кои се однесува одземената лиценца во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата, правно лице носител на лиценца Б која е одземена поради неправилностите наведени во став (4) на овој член не може да добие лиценца А и лиценца Б за вршење на истите работи за кои се однесува одземената лиценца, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата, а правно лице чија лиценца е одземена поради неправилностите наведени во став (5) на овој член не може да добие лиценца А и лиценца Б за вршење на истите работи за кои се однесува одземената лиценца, во рок од пет години од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата. Одговорното лице во правното лице на кое му е одземена лиценцата поради неправилности наведени во став (4) на овој член, не може да основа друго правно лице за вршење на истата дејност која ја вршело правното лице на кое му е одземена лиценцата согласно со овој закон, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата, а одговорното лице во правното лице на кое му е одземена лиценцата поради неправилности наведени во став (5) на овој член, не може да основа друго правно лице за вршење на истата дејност која ја вршело правното лице на кое му е одземена лиценцата согласно со овој закон, во рок од пет години од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата. Правното лице чија лиценца е одземена е должно да ја врати истата на органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа за уредување на просторот, во рок од осум дена од правосилноста на решението на одземање на лиценца.

(9) Начинот и постапката за издавање, обновување, одземање на лиценците, формата и содржината на образецот на лиценците како и формата, содржината и начинот на водењето на регистарот, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(10) Врз основа на добиена лиценца за вршење на работи на изведување, проектирање, ревизија, надзор и одржување на градби од членот 57 на овој закон, правното лице може да ги врши овие работи и за градби од пониска категорија од категоријата на која припаѓаат градбите за кои е издадена лиценцата.

(11) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член ја пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за работите од областа на уредување на просторот.

Член 39

(1) Овластувањата пропишани со овој закон се издаваат по поднесено барање за период од пет години и истите не можат да се пренесуваат на друго лице. Овластувањата ги дава, одзема и води регистар за издадени и одземени овластувања Комората на овластени архитекти и инженери.

(2) За добивање на овластувањата се плаќа надоместок согласно со ценовникот за јавни услуги од членот 109 став (1) точка 7 на овој закон. Средствата остварени од надоместокот за добивање на овластувањата на овој член се приход на Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

(3) Овластувањето по истекот на рокот за кој е издадено може да се обнови на барање на физичкото лице. За обновување на овластувањето не се плаќа надоместокот од ставот (2) на овој член.

(4) Овластување издадено согласно со одредбите од овој закон се одзема доколку надлежниот орган на Комората на овластени архитекти и овластени инженери, утврди дека физичкото лице не се придржува на ценовникот од членот 109 точка 7 од овој закон, не

платило годишна членарина или не се придржува на Кодексот на професионална етика на овластени архитекти и овластени инженери.

(5) Овластување за инженер за изведба се одзема доколку инженерот за изведба изведува градби спротивно на одобрението за градење или без одобрение за градење, овластување за надзорен инженер се одзема доколку надзорниот инженер изготви писмен извештај за одделна фаза за градењето со констатации кои не се во согласност со изведените работи, изготви завршен извештај за извршен надзор со констатации кои не се во согласност со изведените работи, изготви извештај за извршен технички преглед спротивно на одредбите од членот 90 ставови (3) и (4) од овој закон, овластување за изработка на проектна документација се одзема доколку проектантот изработи проектна документација спротивно на законските прописи, а овластување за ревизија на проектна документација се одзема доколку ревидентот изготви извештај за ревизија на проектната документација спротивно на законските прописи.

(6) Во случаите од став (4) на овој член овластувањето се одзема по службена должност, а во случаите од став (5) на овој член овластувањето се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана неправилност или врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од член 58 на овој закон со записник за констатирана неправилност или по службена должност. Овластувањето се одзема со решение на комората на овластени архитекти и овластени инженери, од денот кога решението за одземање на лиценца станало правосилно. Против решението не може да се поднесе жалба, а дозволена е тужба пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(7) Правосилното решение за одземање на овластување се евидентира во Именикот на овластени архитекти и овластени инженери.

(8) Физичко лице чие овластување е одземено поради неправилностите наведени во став (4) на овој член, не може да добие овластување А и овластување Б за вршење на истите работи за кои се однесува одземеното овластување, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на овластувањето, а физичко лице чие овластување е одземено поради неправилностите наведени во став (5) на овој член, не може да добие овластување А и овластување Б за вршење на истите работи за кои се однесува одземеното овластување, во рок од седум години од денот на правосилноста на решението за одземање на овластувањето. Физичкото лице чие овластување е одземено е должно да го врати истото на Комората на овластени архитекти и овластени инженери, во рок од осум дена од правосилноста на решението на одземање на овластувањето.

(9) Начинот и постапката за издавање, обновување, одземање на овластувањата, формата и содржината на образецот на овластувањата, како и формата, содржината и начинот на водењето на регистарот ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(10) Врз основа на добиено овластување А за вршење на работите на изведување, проектирање, ревизија, надзор на градби од членот 57 на овој закон, физичкото лице може да ги врши овие работи и за градби за кои согласно со овој закон е предвидено овластување Б.

(11) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член ја пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за работите од областа на уредување на просторот.